
Zalalövő Város Önkormányzatának

Gazdasági Programja

2014-2019

Készítette: Zalalövő Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és állandó bizottságai

Zalalövő, 2015. május 26.

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés.....	1
2.	A gazdasági program célja, elkészítése, megalapozottsága.....	2
2.1	A gazdasági programja célja	2
2.2	A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők.....	3
2.3	A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai.....	3
3.	Zalalövő jövőképe	3
4.	Helyzetelemzés	4
4.1	A település bemutatása.....	4
4.2	Demográfia	4
4.3	Intézményi rendszer, ellátottság	5
4.4	Közlekedés.....	6
4.5	Gazdaság.....	6
4.6	Turizmus, idegenforgalom.....	7
5.	Az önkormányzat településfejlesztési politikája	8
5.1	A településfejlesztés alapelvei.....	8
5.2	Az önkormányzat adópolitikája	9
6.	A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése.....	10
7.	Fejlesztési területek, célok.....	10
7.1	Idegenforgalom, turizmus	10
7.2	Foglalkoztatást segítő célok és feladatok	12
7.3	Közösségfejlesztés	14
7.4	Környezetvédelem.....	15
7.5	Településüzemeltetés, intézményhálózat működésének feltételei.....	16
8.	Összegzés	18
1.	számú melléklet - Tervezett beruházások, fejlesztések ütemezése.....	19

1. Bevezetés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az önkormányzatok gazdasági programjával kapcsolatban a következőket írja elő:

(1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Zalalövő Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízatásának időtartamára, a 2014-2019-es időszakra, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény fenti előírásai alapján, építve a 2010-2014-es gazdasági programra, ZALALÖVŐ befektetésösztönzési stratégiájára (2013. május), BGK Marketingstratégiára (2013. december), Zalalövő integrált gazdaságfejlesztési stratégiájára (2014. október), a polgármester programjára, az alábbi ötéves gazdasági programot fogadja el.

2. A gazdasági program célja, elkészítése, megalapozottsága

2.1 A gazdasági program célja

A gazdasági program célja az önkormányzat gazdasági lehetőségeinek feltárása, fejlesztésének elősegítése, a város intézményeinek zavartalan és kiegyensúlyozott működtetése, fejlesztése, a település polgárai életkörülményeinek javítása.

Cél a település vonzóbbá, kedveltebbé tétele, a fejlődés érdekében az összefogás erősítése az önkormányzat, a lakosság, a helyi vállalkozók és a civil szerveződések között, továbbá a területfejlesztési és az Európai Unió források hatékony kihasználása.

Alapvető cél az önkormányzati költségvetés egyensúlyának fenntartása, az esetleges indokolatlan eladósodási folyamatok megelőzése. A jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben a lehető legnagyobb kiszámíthatóságra kell törekedni, illetve ehhez kell a szükséges gazdálkodási alapokat megteremteni. Az önkormányzati vagyon megtartása és gyarapítása összhangban kell, hogy legyen a gazdasági folyamatok elősegítésével, a működőképesség fenntartásával.

Az önkormányzat gazdasági mozgásterét behatárolt, a fejlesztésre fordítható források optimalizálása mindig a tárgyév elfogadott költségvetésének függvénye. A program végrehajtása során a képviselőtestület kizárólag a pénzügyi lehetőségekkel arányos kötelezettségeket vállalhat, ennek figyelembevételével indokolt arra törekedni, hogy a ciklus végére a lehető legtöbb célkitűzés teljesüljön.

Jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a szükséges anyagi eszközöket az önkormányzatnak kell biztosítani. Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami finanszírozás, saját bevétel), hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek felkutatására és minél szélesebb körű kiaknázására,
- településünk sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználására,
- magántőke bevonására.

2.2 A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők

A gazdasági program összeállítását az alábbi tényezők befolyásolják:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a korábban elkészült fejlesztési dokumentumok,
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

2.3 A kormány gazdaságpolitikai célkitűzései, fejlesztési irányai

A gazdasági program meghatározásánál elengedhetetlen a pénzügyi lehetőségek számbavétele.

A kormány a fejlesztési irányelveit az új energiapolitika, a vidékfejlesztés, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozta meg, mely fejlesztési irányok kihatnak az önkormányzatok fejlesztési elképzeléseire is.

A kormányprogram szerint a fejlődés húzóágazatai:

- területi operatív program, KEHOP,
- az üzleti- és kereskedelmi szolgáltatás,
- az idegenforgalom és falusi turizmus.

3. Zalalövő jövőképe

Célunk Zalalövőt olyan kisvárossá fejleszteni, ahol a polgárok elégedettek a környezetükkel, a megélhetési lehetőségekkel, a szolgáltatások színvonalával, a szórakozási, kapcsolódási, kulturális lehetőségekkel.

Az idelátogatók és a befektetők elismerő szavakkal illessék a települést a vendéglátás, a turisztikai látványosságok, a barátságos gazdasági környezet, az itt lakók szorgalmának,

együttműködésének következtében kialakult városkép miatt.

Zalalövő átfogó célja, hogy – a gazdaságfejlesztésre, azon belül is különösen a turizmusfejlesztésre helyezve a hangsúlyt, – 2019-re olyan településsé fejlődjünk, amely „közép-európai” életszínvonalat biztosít lakóinak. A fejlődés útján a társadalmi felelősségvállalás szem előtt tartásával, a helyi értékek kiaknázásával kell megvalósítanunk a kitűzött célokat.

4. Helyzetelemzés

4.1 A település bemutatása

Zalalövő a Zala folyó mentén, Zala megye észak-nyugati részén fekvő település. Délről és keletről a Göcsej, északról és nyugatról az Őrség dombjai határolják. A település Zala és Vas megye határán helyezkedik el, és a zalaegerszegi kistérséghez tartozik.

A település szerkezete kettős, halmaz- és szeres településrészekből áll. Központja egy, a Zala folyótól északra fekvő mag, amelyhez szervesen csatlakozik a többi településrész. A külterületi városrészek már szeres elrendeződésűek, azaz dombtetőre épült, apró képződmények.

A mai ZalalövőZalapataka, Zalamindszent, Nagyfernekág, Irsapuszta, Pusztaszentpéter és Lövő 1925-ben történt egyesítésével jött létre. 2000. július 1-jével ismételten városi rangra emelt település alapvetően falusias jelleget mutat.

A mai Zalalövő térsége az őskor óta lakott terület volt. A Zala folyó kelet-nyugat irányú völgyében természetes útvonal, míg a Zala folyó jó átkelési lehetőség volt. Az Itáliát és a Balti tenger vidékével összekötő Borostyánkő út néven később ismert útvonal mellett a késővaskor idején mutatható ki a mai település helyén az első település. A települést a kelták alapították, s bizonyára ők voltak a névadói is. A Salla nevet a Pannóniát meghódító rómaiak is átvették. A település 124-ben Hadrianus császártól városi rangot kapott, neve ekkor Municipum Aelium Salla. Nyugat-Zalában egyedülálló római kori romkert együttes fennmaradási problémákkal küzd. Feltételezhetjük, hogy a IV. században Márton ezen az úton haladt Itália felé.

4.2 Demográfia

Zalalövő lakosság száma a világháborút követően az 1960-as évekig emelkedett, de a 60-as éveket követően az iparosítási lehetőségek kimerülésével, a munkahelyek stabilizálódásával a lakosság szám emelkedést nem mutat, folyamatos csökkenés tapasztalható. A 2013. évi statisztikai adatok alapján a lakosság 2999 fő volt.

A lakosság nemek szerinti összetétel kiegyensúlyozottnak tekinthető. Az aktív korú lakosság

aránya megközelíti az 57%-ot, ugyanakkor a településen a lassú, de folyamatos előregedés kimutatható. Az elmúlt évtizedben a 65 év feletti lakosok száma meghaladta a fiatalkorúak számát, és ez a folyamat a jövőben tovább fog gyűrűzni. Az el- és bevándorlás aránya évről-évre is kedvezőtlen értéket mutat: a fiatal lakosság az iskolai tanulmányainak befejezését követően máshol, a több és jobb lehetőséget kínáló nagyobb városokban, vagy külföldön keres megélhetési lehetőséget. A megyeközpont – Zalaegerszeg – 25 kilométeres távolsága további népességsökkenést eredményez, mert a minden napi ingázás idő- és költségigényes, melyet a munkavállalók, munkáltatók sem tudnak, akarnak felvállalni. A településen maradók elsősorban az inaktívak (óvodás és általános iskolás gyermekek, nyugdíjasok, illetve a munkanélküliek). Ezt a tényt támasztja alá egy helyi felmérés is, melynek során a gazdasági aktivitás is felmérésre került. Az adatgyűjtés eredménye alapján a szülők 38,6 százaléka inaktív, mely nagyrészt a szociális rendszert terheli, másrészt pedig a rejtett szürke és feketegazdaság fennmaradásának, további bővülésének kedvez. Azok a családok, akik nem rendelkeznek adóköteles jövedelemmel, az adókedvezmény igénybevételéből is kiszorulnak.

A kedvezőtlen demográfiai változások – öregedő népesség, a születésszám csökkenése – a településen korlátozott számban jelen lévő lehetőségekkel magyarázható.

4.3 Intézményi rendszer, ellátottság

A település közigazgatási szempontból törekszik központi szerepet betölteni, de a megyehatár átlépésére nincs lehetőség. A Zalalövői Közös Önkormányzati Hivatal 5 önkormányzat munkáját fogja össze központilag. Az okmányirodai jelenlét még inkább bővíti a vonzáskörzetet.

„A település lakossága a közszolgáltatások többségét helyben eléri, az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja. Zalalövőn két háziorvosi és egy gyermekorvosi, valamint egy fogorvosi rendelő működik, továbbá két védőnő látja el Zalalövő város, Csöde, Zalaszentgyörgy és Kávás települések védőnői szolgálatát. Gyermekszakrendelés legközelebb Zalaegerszegen érhető el. A sürgősségi ügyeleti ellátás is Zalaegerszeg városban található.”

A településen működő Zalamenti és Őrségi Szociális és Alapszolgáltatási Intézmény mikrotérségi szinten is meghatározó szerepet tölt be. 22 őrségi és 15 zalai település számára biztosít gyermekjóléti, nappali ellátás, szociális étkeztetés, családsegítő; házi-, és jelzőrendszeres segítségnyújtás szolgáltatást. Az intézmény által nyújtott szociális szolgáltatások bővítése, kiegészítése is egy kitörési pont lehet a város számára a jelenlegi stagnáló állapotból.

Bölcsőde Zalalövőn nincs, a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását családi napközi biztosítja.

A gyermekek napközbeni ellátása megoldott Zalalövön az óvoda és iskola működtetésével, mindkét intézmény körzeti szerepetis betölt, a bővítést Zalaegerszeg közelsége miatt az Őrség felé tudta mindkét intézmény megvalósítani.

A város kulturális életének meghatározó szerepét az önkormányzati fenntartású „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár tölti be.

4.4 Közlekedés

A település térségi, kistérségi közlekedési kapcsolatait tekintve kedvező pozícióban helyezkedik el. Az országos főúthálózat gyakorlatilag áthalad a város közigazgatási területén.

A zalai megyeszékhely 30 perc, Szombathely megközelítően 45 perc utazást igényel, a jól kiépített országos közúthálózaton. A település „élhetőségét” nagy mértékben fogja javítani a 86-os elkerülő út megépítése. Ennek következtében megszűnik a városközponton áthaladó, a várost kettévágó folyamatos kamionforgalom, a központi rész újra lakhatóvá válik és az út menti területek központi helyzetüknél fogva ismét kedvelt élettérre alakulnak.

A 2000-ben áthelyezett vasútállomás személyfuvarozás tekintetében kissé hátrányosabb helyzetűvé vált, ugyanakkor korszerű és optimális az árufuvarozás szempontjából. A magyar – szlovén vasútvonal megépítése és üzembe állítása, az azóta eltelt idő nem igazolta az előzetes gazdasági várakozásokat. A megnövekedett forgalom erőteljes zajhatást, a lakosság számára fontos és negatív fejleményként a vonatjáratok ritkulását eredményezte.

A vasúti és a közúti kereskedelmi utak találkozásában rejlő lehetőségek, a mind a négy égtáj felé mutató kapcsolatok kiaknázása még nem teljes, az a következő években várható. Turisztikai szempontból is szükséges lenne a bicikliút továbbvitele az Őrség felé, a vasút mentén.

4.5 Gazdaság

A településen meglévő humán-erőforrás jellemzője, hogy képzettsége, szakismerete alapján meglehetősen tagolt, sokszínű. Minden szempontból az lenne az ideális, hogy az ipartelepítés keretében több kisebb létszámú, 10-50 főt foglalkoztató ipari, kereskedelmi vagy szolgáltató üzem, vállalkozás létesülne Zalalövön. Ez csökkentené a munkavállalók kiszolgáltatottságát is, hisz a kevesebb számú, de egyenként több dolgozót foglalkoztató cégek, megszűnésük esetén, az egész településre kiható válságot eredményeznének.

Ipari – mezőgazdasági körzet, mely Zalalövő határának (külterületének) északi, észak-nyugati és nyugati, valamint - az elkerülő megépülésével - a keleti területeit foglalja magába. A jelenleg mezőgazdasági rendeltetésű földterületek egy részének átminősítése feltétlenül szükséges, hiszen az

itt esetlegesen létesítendő új ipari- és kereskedelmi park egyrészt munkahely-teremtéssel kecsegtetne, másrészt nem terhelné a megnövekedett áru- és gépjárműforgalom a település belterületét.

A termőföld (mind a lakóövezetben, a házakhoz kapcsolódva, mind a külterületen), illetve a mezőgazdasági termelés egyéb feltételei (gazdasági építmények, munkagépek, stb.) olyan adottságok, melyet természetszerűleg ki lehet és ki is kell használni a jövőben is. A kiadás-csökkentés és a részmunkaidős termelés még sokáig fenn fogja tartani a családok önellátására irányuló ház körüli kistermelést. A 2014. év őszén megnyílt termelői piactér – ha korlátozottabb mértékben is – a helyi agrártermelés fellendüléséhez vezethet. Kommunikációs marketing elengedhetetlen ahhoz, hogy jól működő sikeres, sokak által látogatott kispiac jöjjön létre.

4.6 Turizmus, idegenforgalom

Zalalövő egyik fontos természeti értéke a termálvíz. A három termálvizet felszínre hozó kút jelenleg el van fojtva. A termálfürdőt csak egy tőkeerős befektetővel kooperálva lehet megvalósítani, aki a működtetést is biztosítja, s aki kapcsolatai révén kellő marketinget tud külföldön is kifejtetni, ezáltal a környező és távolabbi országokból biztosítani tudja a fizetőképes keresletet. A másik lehetőség, hogy eleve „alátervezik” a projektet, s egy kisebb volumenű fürdőt építenek ki, mely iránt a helyi és a környékbeli lakosok kereslete nagyjából betervezhető, gondoljunk csak az OEP által támogatott kezelésekre. A szakemberek szerint lényegében bárhol találnának termálvizet, ha a település valamelyik pontján lefűrnának, így kb. 70-80 millió forintos költséggel akár a mostaniaktól eltérő helyen is lehetne új kutat létesíteni, amely egy többszáz milliós – milliárdos beruházás esetén még vállalható többletköltség. A geotermikus energia egyéb irányú hasznosítása lehetőség a településnek.

A város a turizmusban rejlő egyéb lehetőségeket (különösen a Borostyán-tó és a Zala menti napok fesztiválja tekintetében) kevésbé használja ki.

A település egyik adottsága az Őrségi Nemzeti Park és maga az Őrség közelsége, mely fontos stratégiai potenciált rejt magában. Sok turista és kiránduló látogat a nemzeti park területére. A Nemzeti Park túraajánlatai között egy Zalalövőről induló kerékpártúra útvonallalálhatunk. A túra Zalalövőről indul és ott is ér véget, valamint a Borostyán-tó érintésével nyolc másik helyszín tekinthető meg. A jól kirándulható helyek ma nagyon népszerűek a turisták körében, arról nem is beszélve, hogy manapság egyre többen választják a kerékpáros túrákat aktív nyári kikapcsolódásként.

Kulcskérdés, hogy a település mennyire tudja majd kihasználni a turisztikai adottságaiból, a közlekedési csomópontból adódó lehetőségeket. Az itt tartózkodás tekintetében négy célcsoportot

kell figyelembe venni, melyek mindegyike fontos szerepet kaphat a településfejlesztésben. E célcsoportok Zalalövő állandó lakosai, a környező településekről munkavállalóként a városba érkezők, az időszakosan a településre érkezők (főként turisták), illetve az átutazók csoportja az, amelyet más és más módon, de meg kell szólítani, a település értékeinek, szolgáltatásainak „fogyasztóivá” kell tenni. Minél változatosabb, csoportra szabottabb a kínálat (a munkahelyektől a természeti szépségig), annál nagyobb eséllyel veheti fel a város a harcot a leépülés, a recesszió ellen.

5. Az önkormányzat településfejlesztési politikája

5.1 A településfejlesztés alapelvei

A gazdasági program megvalósításának alapja, hogy nemcsak a gazdasági program előkészítése, hanem annak végrehajtása is a nyilvánosság széles bevonásával történjen. Ez a biztosítéka annak, hogy az elképzelésekből azok az elemek valósulnak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés alapelvei különösen:

- A település fejlesztésének összehangolása a megyei és a térségi fejlesztési tervekkel.
- A térségi kapcsolatok erősítése.
- A település építészeti arculatának az új rendezési tervvel összhangban történő kialakítása.
- Kiemelt szerepet kell, hogy kapjon a turizmus, az idegenforgalom fejlesztése, meg kell találni a módját a vonzó és érdeklődésre számot tartó kulturális, sport és szabadidős programok rendezésére, a szükséges infrastruktúrák kiépítésére.
- Zalalövőnek az Őrség egyik meghatározó szerepű településévé kell válnia, vonzó, a történelmi örökség adta lehetőségeket kiaknázó hagyományteremtő fesztiválok megtartásával, többfunkciós turisztikai fejlesztésekkel, s mindezek következtében a vendégforgalom jelentős emelésével.
- a település népességmegtartó erejének növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása.
- Az igényes közszolgáltatások biztosítása továbbra is elengedhetetlen feladat. Alakosság, a fiatalcsaládok helyben tartása érdekében cél a gyermekek részére a bölcsődei ellátás helyi szinten történő megvalósítása, a helyben biztosított óvodai, általános iskolai oktatás, nevelés. Az aktív korúak helyben tartása érdekében a jól működő közfoglalkoztatási programok szervezésén felül nagy hangsúlyt kell fektetni a munkahelyteremtésre, az előregedő lakosság szociális igényeinek kielégítésre. A lakosság egészségügyi alapellátását továbbra is biztosítani, fejleszteni kell, színvonal emelkedést jelent a megépülő mentőállomás.

- Cél a környezetvédelem, a környezet terhelésének csökkentése, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása. A környezetvédelemnek párosulnia kell a természeti környezet fejlesztésével, a belterületi zöldterületek fokozott gondozásával, védelmével.
- Az önkormányzat gazdálkodásában alapelv a meglévő vagyon megtartása, megőrzése, szinten tartása mellett vagyongyarapító beruházások megvalósítása.
- Fokozott gondot kell fordítani a lakosság testi épségének, javainak védelmére, melyben jól működő helyi rendőrsre és polgárőrségre támaszkodunk.

5.2 Az önkormányzat adópolitikája

Az önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeket, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozások anyagi terheire.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az állandósága mellett az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

Az adóbevételek növelése érdekében figyelmet kell fordítani a következőkre:

- feltárni a helyi adóztatás tartalékait,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében fokozottan figyelemmel kell kísérni az adóalanyi kör adóalany bejelentési kötelezettségének teljesítését,
- kezdeményezni kell az elmaradt adóhátralékok mielőbbi beszedését,
- figyelemmel kell kísérni a nem helyi vállalkozók Zalalövön végzett bejelentési kötelezettség utáni iparűzési adó beszedését,
- biztosítani kell az indokolatlan mentességek és aránytalanságok megszüntetésével a közteherviselést,
- meg kell vizsgálni a lehetőségét új adónemek bevezetésének (pl.: települési adó),
- az adófelderítés hatékonyságának javítása érdekében, növelni szükséges az átfogó és célirányos adóellenőrzések számát.

A helyi adómértékek kialakítása során a központi szabályozáson túlmenően figyelembe kell venni:

- az adónemből elérni kívánt bevétel összegét,
- az adófizetők teherbíró képességét,
- a vállalkozásokat érintő adó esetén a foglalkoztatásra és a versenyképességre gyakorolt hatását,
- az adminisztrációs és egyéb költségeket.

6. A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők:

- a pályázati források figyelése, igénylése és megszerzése,
- olyan adórendszer megteremtése, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének,
- közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása,
- a képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése),
- az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát,
- javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, a jogi eszközökkel történő értéknövelő beruházásokra, az értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére,
- a település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, gazdasági, turisztikai és mezőgazdasági vállalkozások számára vonzó legyen,
- a magántőke bevonása vonzó feltételeinek megteremtése.

7. Fejlesztési területek, célok

7.1 Idegenforgalom, turizmus

Zalalövő Város Önkormányzata fő kitörési pontnak tekinti a turizmusfejlesztést, az idegenforgalom fellendítését. Ennek megvalósításra „Turisztikai fejlesztési stratégiát” dolgoz ki szakemberek bevonásával. Célunk az Őrség turisztikai és kulturális programjaihoz való csatlakozás.

Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, de jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. Városunkban e területen egyre nagyobb jelentőséggel bír a Borostyán-tó és a Szent Márton útvonal, az Őrség felé irányuló turisztikai kiindulópontként. Kedvező földrajzi elhelyezkedése erősíti ezen lehetőségeknek a város és lakossága számára történő minél gazdaságosabb kihasználását.

Fejlesztési elképzelések:

- számba kell venni minden olyan helyi értéket, amely a turisták részéről érdeklődésre tarthat számot - Helyi Értéktár,

- turizmussal foglalkozó szakember foglalkoztatása, marketingtevékenység kiszélesítése,
- fejleszteni kell a település turisztikai arculatát. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek (pl. horgász-, vadász- vízi-, kerékpár-, vallás-, és lovas turizmus),
- a település római kori történelmét bemutató romkert és múzeum felújítása,
- szálláshelyek, vendéglátó egységek kialakításának ösztönzése,
- a Borostyán-tó környékének, strandjának rendezése:
 - o új vizesblokk építésére, pihenőhelyek, asztalok, padok elhelyezése,
 - o a játszótér bővítése
 - o szabadtéri színpad építése
 - o a tó élővilágát bemutató tanösvény kiépítése.
 - o az Ifjúsági Tábor fejlesztése
- az idegenforgalmi szempontból fontos közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló),
- a Zalapatakától a Borostyán-tóig, valamint az egerági út és a nagyfernekági bekötőút közötti kerékpárút elkészítése,
- A turisztikai szezon meghosszabbítása egyedi kulturális programok megszervezésével,
- turisztikai-idegenforgalmi információs centrum kialakítása,
- Az ifjúsági és szabadidő park további fejlesztésével olyan körülményeket teremtése, hogy a terület alkalmas legyen országos fogathajtó versenyek és más jellegű rendezvények lebonyolítására.
- a meglévő játszótérek, grundok fejlesztése
- római jellegű kalandpark kialakítása a parkerdőben
- Zalalövő történelmének, történetének további kutatása, a szájhagyomány útján és az elbeszélésekből származó, még fennmaradt legendák ápolása, összefoglalása majd helytörténeti kiadványba foglalása.
- kulturális rendezvénykínálat bővítése, pl.:
 - o Salla Fesztivál – római hagyományokra épülő fesztivál
 - o Szent Márton zarándokút köré szerveződő programok
 - o Mindenki kemencéje – római ételek fesztiválja
 - o Hagyományos rendezvények: Szentivánéji programok, néptáncgála, Murcifesztivál, majális, rönkhúzás, Színház az egész világ, Borosán völgyi búcsú,
- hagyományok őrzése, megújítása, néprajzi és tájvédelmi programok szervezésével,
- sportrendezvények: labdarúgó, strandröplabda tornák, fogathajtó és díjugrató versenyek, sárkányhajó-, íjász- és lövészversenyek szervezése
- tekepálya, szabadtéri felnőtt fitness park kialakítása, műfüves labdarúgó pálya kialakítása,
- korszerű sportcentrum kialakítása a Jókai utcában,
- az önkormányzat honlapján szerepelni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- információs adatbázis kialakítása szálláshelyekről, programokról a település honlapján, szórólapokon, kiadványokban.
- a Zalalövőről elszármazottak találkozójának megszervezése.
- a könyvtár működésének fejlesztése a lakossági igények széleskörű kiszolgálása érdekében.

7.2 Foglalkoztatást segítő célok és feladatok

Zalalövő önkormányzata azt tűzi ki célul a gazdaságfejlesztés és a befektetők megcélzása terén, hogy több kisebb, alacsonyabb számú munkaerőt (20-50 fő) foglalkoztató vállalkozás telepedjen meg a település ipari parkjában. Az önkormányzat alapozva a település eddigi gazdasági hagyományaira, és a meghatározó és régóta megtelepedett vállalatok iparszektoraira, faipari, mezőgazdasági és turisztikai beruházókat vár.

Ezen célok elérése érdekében befektetés-ösztönzési célként megjelölhető a település logisztikai adottságainak kihasználása. A befektetők megtelepedése irányába hat a jövőben megépítendő 86-os főutat elkerülő út megépítése, mely a szállítás tekintetében összekötve a nemzetközi vasútvonal meglétében lévő lehetőségekkel csábítóan hat a befektetni vágyóknak. Egy logisztikai központ megépítése az ipari park területén illetve a vasút mellett rakodásra alkalmas létesítmények kialakítása szintén a befektetők vonzásának irányába hatna.

Fontos cél a szakképzettek számának növelése, így a fiatalok bizonyos szakmák felé orientálása.

További befektetés-ösztönzési célként jelölhető meg a település megjelentése olyan adatbázisokban, melyek befektetni vágyók számára állnak rendelkezésre illetve egy komplex marketingarculat kialakítása és széles körű marketingtevékenység folytatása (reklám, vásárokon való megjelenés).

Célként fogalmazható meg egy alapvető szemléletváltás elindítása az önkormányzat vezetőségének körében és befektetés-ösztönzéssel kapcsolatos tudatosságuk erősítése, hogy a képviselőtestület gazdálkodási döntései során olyan megoldásokat keressen (pl. adókedvezmény biztosítása) mely előnyként jelentkezhet a betelepülni vágyók szempontrendszerében.

A település vezetősége az alábbi eszközökkel illetve módszerekkel szeretné a jövőben növelni Zalalövő népszerűségét a befektetők körében:

- A település célja, hogy létrejöjjön egy olyan gazdaságfejlesztéssel, turizmusfejlesztéssel foglalkozó csoport, amely a helyi vállalkozóknak és minden, a település gazdasági helyzete iránt érdeklődőnek megadjon minden olyan információt, ami hasznos mind a vállalkozás, mind a település fellendülése érdekében. Ezen szervezet illetve az önkormányzat feladata lesz az, hogy felvegye a kapcsolatot különböző gazdaságfejlesztő és befektetőkkal foglalkozó szervezetekkel (pl.: HITA, Kamarák, Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, stb) és folyamatos kapcsolatos tartson fenn velük a település befektetésösztönzési céljainak megvalósítása érdekében.
- Olyan városfejlesztési marketingtevékenység kidolgozása és megvalósítása szükséges, mely a település egységes arculatát jeleníti meg a befektetők előtt, s mely a település befektetési szempontból releváns tényezőinek kiemelésével igyekszik ide vonzani őket. A település különböző vásárokon való megjelenése illetve befektetőket várók adatait tartalmazó adatbázisokba felvétele szintén a befektetés-ösztönzést szolgálja.
- Az önkormányzat egy befektetői kedvezményrendszer kidolgozásával (adókedvezmény, egyéb segítségnyújtás) el tudná érni, hogy a település kiemelkedjen a befektetőkre váró települések közül és vonzóbbá válna a letelepülni szándékozó vállalatok és vállalkozók körében.

- A helyi vállalkozók számára alvállalkozók keresésével és a köztük lévő kapcsolat kialakításának támogatásával és folyamatos fenntartásával olyan szoros gazdasági összefonódások alakulhatnak ki köztük, amely a jövőben az adott vállalkozás esetleges helybeli letelepedését, telephelyének kialakulását eredményezhetné.
- A környékbeli szakközépiskolákkal való folyamatos kapcsolattartással és települési vállalkozók munkaerő-igényének továbbításával folyamatos munkaerő-utánpótlás és a munkaerő-igény kielégítése lesz biztosítható ezen vállalkozások számára. A helyi fiatalok tájékoztató előadás illetve gyárlátogatás szervezésével orientálhatóak bizonyos szakmák felé.
- A közeljövőben megvalósuló 86-os főutat elkerülő szakasz megépítése Zalaölvő logisztikai szempontú kedvező körülményeit fogja még tovább erősíteni.

A vállalkozás- és gazdaságfejlesztés érdekében a helyi vállalkozások megerősítésére, bővítésére és fejlesztésére kell helyezni a hangsúlyt, szakképzett munkaerő kinevelésével, megtartásával, a helyi foglalkoztatás bővítésével.

Zalaölvő város népszerűsítése, hatékony városmarketing kialakítása érdekében kulcsfontosságú egy helyi fejlesztési ügynökség megalakítása, amely a település marketingprogramjának megvalósításával, pályázatírással foglalkozna, és összefogó szerepet tölt be a település meghatározó szereplői és intézményei között.

Zalaölvő ismertségi szintjét növelni kell mind nemzetközi, mind országos, mind kistérségi szinten, mellyel az ipari park benépesítése és Zalaölvő, mint közlekedési centrum kialakítása is lehetséges.

A politikai szintű érdekérvényesítés (lobbyprogram) kialakítása és erősítése kulcsfontosságú a város népszerűsítése és fejlesztése érdekében. Nagy hangsúlyt kell helyezni a helyi értékek maximális kihasználására, a környezeti, közösségi gazdasági potenciálok feltérképezésével és erre alapuló programok szervezésével.

A helyi gazdaságélénkítés fontos eleme a mezőgazdaság újjáélesztése településünkön, különös tekintettel a magas hozzáadott értékű, azaz emberi munkaerő igényű ágazatok, mint például zöldség-gyümölcs és gyógynövénytermesztés, állattenyésztés és az így megtermelt nyersanyagokat fogadó feldolgozóipar.

Feladatok:

- meglévő gazdasági szervezetek versenyképességének, piaci pozícióinak megőrzése, fejlesztése,
- gazdasági érdekközösségek megalakulásának elősegítése,
- befektetés-ösztönzés, elsősorban kis és közepes vállalkozások letelepedésének elősegítése,
- Ipari park betelepítése,
- A 86 elkerülő út megépítésével párhuzamosan szorgalmazni kell a budafai városrészen egy új ipari park megépítését, valamint logisztikai park megvalósítását,
- új beruházásoknál, állományi létszámnövekedése esetén adókedvezmények,
- a településen lévő szolgáltató és kereskedelmi vállalkozások számának növelése, a meglévők ösztönzése a bővítésre, választék növelésére, a termelői piac adta lehetőségek jobb kihasználása.

- a közúthálózat, a járda, a csatornahálózat, a vízvezetékrendszer, a szennyvízcsatorna-rendszer, a villamos energia, a gáz, a közvilágítás, a telefon, az internet szolgáltatások megfelelő biztosítását,
- utak fokozatos felújítása, valamint a 30 - 40 éve épült járdák újjáépítése,
- a közvilágítás felújítása és bővítése a Zala hídtól a Jókai utcáig a kerékpárút mentén, valamint a Margaréta út alsó részén,
- a Pacsa hegyen zártkerti tulajdonosok régi vágyát is, a villany- és ivóvízhálózat kiépítését,
- a Zalalövő külső városrészeiben található önkormányzati épületek felújítása, illetve közösségi hely biztosítása az ott élők részére,
- Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzat számára a modernkor követelményeihez való igazodást, a felzárkózás követelményét jelenti,
- az internet-hozzáférés biztosítása a külterületeken.

7.3 Közösségfejlesztés

Zalalövő előbbre lépésének egyik fontos területe a közösségfejlesztés, mely alatt egészséges lokálpatriotizmus kialakítását, gazdasági és közösségi, egyéni és közösség értékek és érdekek összehangolását, a fontos kérdésekben társadalmi konszenzus kialakítását kell érteni. Fontos az integrált, egységes városvezetés a civil szervezetek támogatásával. A város döntéshozóinak kiterjedt kapcsolatrendszerrel és erős társadalmi tőkével kell rendelkezniük.

A közösségfejlesztés érdekében alapvető cél az egészséges lokálpatriotizmus kialakítása, melynek eszközei a következők:

- oktatási-nevelési intézmények alaptevékenységébe minél nagyobb mértékben be kell építeni a helyi sajátosságokat (néprajz, kulturális értékek)
- előadások, túrák szervezése által a helyi történelmi, természeti értékek megismerésének elősegítése
- Zalalövői származású sikeres emberek megismerése és megismertetése – karizmatikus személyiségek felkérése együttműködésre

Fontos az egyéni és közösségi, valamint a gazdasági és közösségi értékek és érdekek összehangolása, mely az egyes gazdasági egységek együttműködésének elősegítésével, nem gazdasági eredményhez kapcsolódó díjak alapításával és a közösségért végzett munka megbecsülésével érhető el.

A cél egy olyan városvezetés kialakítása – csapatépítő tréningek és kötetlen együttlétek szervezésével –, mely kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik, kellőképpen támaszkodik a civil társadalomra és szervezetekre, s így jut konszenzusra a település életét érintő legfontosabb társadalmi kérdésekben.

Az egész zalalövői közösség szintjén kell az egymás iránti tolerancia szintjét magasabbra emelni az empátikus képességek fejlesztésével, a konfliktuskezelés fejlesztésével, a másság elfogadásának hirdetésével akár már az iskolákban is.

A helyi lakosság társadalmi és szellemi tőkéjének feltérképezése érdekében civil közösség adatbázis készítése szükséges, amellyel azonosításra kerülnek a település életében meghatározó szereppel bíró kulcsemberek.

Közösségben meglévő erő kibontakoztatása szükséges Zalalövő fejlődéséhez:

- helyi civil szervezetek támogatása, újabb civil kezdeményezések felkarolása
- Az önkormányzat stratégiai intézkedéseivel elő kell segíteni helyben a fiatalok első lakáshoz jutását és a gyermekeik nevelését-oktatását az óvodától az általános iskola végéig,
- támogatja azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel, az időskorúak problémájával, a hátrányos szociális helyzetbe került személyekkel kapcsolatos felvilágosító, tájékoztató, segítő tevékenységre irányulnak,
- a gyermekjóléti feladatokat a családgondozó bevonásával látja el, mely feladat a Zalamenti és Őrségi Szociális Társuláson belül működik,
- az ifjúsági közösségi programoknak (az ifjúsági szolgáltatások részeként) valódi szükségletekre kell épülniük, valós személyes igényeket és közösségi célokat kell szolgálniuk,
- a legfontosabb, a feladatok és igények tisztázása. Ennek érdekében szükséges egy települési ifjúsági stratégiai dokumentáció megalkotása a helyi ifjúság nevelésében, - szervezésében, - szolgáltatásokban részt vevők bevonásával, akár ad hoc bizottság létrehozásával,
- az ifjúsági, közösségi programok biztosítása, melyek között legyenek egynaposak, többnaposak és állandók egyaránt,
- mivel az állandó szolgáltatás lényege az, hogy biztosít egy olyan helyet, ahol a fiatalok számára elérhetőek azok a dolgok, amire igényük van, szükséges egy multifunkciós közösségi tér kialakítására, amely az állandó szolgáltatások színhelye lehet,
- támogatja a tanyagondnoki szolgálat gyermekeket és fiatalokat segítő tevékenységét,
- az önkormányzat a városban működő egyházakkal szoros kapcsolatot alakít ki,

7.4 Környezetvédelem

Az önkormányzat a település földrajzi elhelyezkedése – Balaton vízgyűjtő terület, Őrségi Nemzeti Park közelsége – és a város vonzóvá tétele érdekében kiemelten kezeli a környezet védelmét.

Településtisztaság, hulladékgazdálkodás területén feladatok:

- a meglévő hulladékszigetek folyamatos felszámolása, a szelektív hulladékgyűjtés háznál történő megvalósítása,
- lakosság tájékoztatása, tudatformálása, környezeti nevelésének fokozása (akciók, programok, szórólapok, óvodai-iskolai nevelés),

- illegális hulladéklerakók felszámolása, kialakulásuk megelőzése,
- hulladékudvar működtetése a Zalaispa Zrt. szolgáltatón belül.

A fenti feladatok megvalósítása érdekében az önkormányzat szorosabb kapcsolatot alakít ki a Zalaispa Zrt-vel a hulladékkezelést megvalósító szolgáltatóval.

Természetvédelem területén feladatok:

- ismertető, figyelmeztető és tiltó táblák kihelyezése,
- az illegálisan lerakott szemetet folyamatosan gyűjtése,
- javaslatokat dolgoz ki a gondozatlan ingatlanok rendbetételére, az életveszélyessé vált ingatlanok felújítása, esetleges bontása érdekében.
- áttekinti a védelmet igénylő vagy védelem alá vonandó építészeti, természeti értékeket,

Vízrendszer, csapadékelvezetés területén feladatok:

- Az Önkormányzat a Zalavíz Zrt. szolgáltató közreműködésével biztosítja az egészséges ivóvízellátást és a szennyvízelvezetési szolgáltatásokat.
- A környezetvédelmi bírság elkerülése érdekében szükséges, hogy mielőbb elkezdődjön a szennyvíztelep rekonstrukciója.
- a régi ivóvízhálózat felülvizsgálata, az előregedett vezetékrendszer felújítása.
- a bel- és külterületi felszíni csapadékvíz elvezetésének javítása, árkok és áttereszek tisztítása, felújítása, szükség esetén újak létrehozása. Ezt a feladatot az önkormányzat, a lakosság és az érintett mezőgazdasági területek tulajdonosainak összefogásával, közös munkálkodásával tudjuk csak megvalósítani, ezáltal is védve ingatlanjainkat és épületeinket, a csapadékvíz és árvizek romboló hatásaitól.
- A belvízelvezetés rendszerének felülvizsgálata, esetleg záportározó kialakítása

7.5 Településüzemeltetés, intézményhálózat működésének feltételei

Az önkormányzat közigazgatási feladatainak ellátására Közös Önkormányzat Hivatalt működtet.

További önkormányzati fenntartásban lévő intézmények:

- Zalalövői Napközi Otthonos Óvoda
- Salla Művelődési Központ és Könyvtár
- Zalamenti és Órségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény
- Egészségügyi Központ
- Tanyagondnoki Szolgálat

A megfelelő színvonal biztosítása érdekében szükséges:

- o a szolgáltató és ügyfélbarát közigazgatás megteremtése,
- o az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése,
- o a városfejlesztésre alkalmas közigazgatás személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása,

- az energiafelhasználás csökkentése érdekében az önkormányzat tulajdonában lévő intézmények, hivatal hőszigetelése, az elhasználódott és korszerűtlen nyílászárók cseréje, valamint az alternatív energia felhasználása a villamos energia és a fűtés tekintetében,
- az intézmények és a hivatal folyamatos fejlesztése a mai kor színvonalának megfelelően,
- felülvizsgálni a hétközi és hétvégi orvosi ügyelet visszaállításának lehetőségét,
- az akadálymentes közlekedés biztosítása minden intézménynél,

A városi önkormányzat feladat-ellátási kötelezettségének eleget téve társulás formájában működteti a Zalalövői Napközi Otthonos Óvodát és a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézményt.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működik a Zalalövői Általános Iskola és Művészeti Iskola.

A képviselő-testület gondot fordít a közterületek megfelelő színvonalon tartására, ennek érdekében feladata:

- a közterületek gondozása, tisztántartása,
- virágosítás és fásítási programok megvalósítása,
- település-szépítési programok szervezése,
- az elöregedett fák kivágása és pótlása,
- a köztéri építmények állagának megóvása,
- külterületi utak, zöldövezet karbantartására,
- városüzemeltetés hatékony és színvonalas biztosítása.

Az önkormányzat számos köztemető fenntartásárolgondoskodik, a közszolgáltatás biztosítása és színvonalának emelése érdekében feladata:

- urnafalak kialakítása,
- zalamindszenti ravatalozó megépítése
- a budafai és zalapataki ravatalozók felújítása,
- a központi temető bejárattól a ravatalozóig tartó útszakasz térkövezése,
- köztemetőknél megfelelő parkolók biztosítása,
- emlékhelyek gondozása,
- tájékoztató táblák, térképek kihelyezése.

8. Összegzés

A város arculatát biztosító városkép, az életminőség, a rendezvények, a szolgáltatások meghatározzák a lakosság és az ide látogatók hangulatát, benyomásait. A városüzemeltetés, a közszolgáltatások színvonala, az egészségügy, az oktatás, a kultúra, a sport, a közbiztonság minőségi feltételeinek javítása éppoly fontos, mint a kitűzött fejlesztések megvalósítása. A gazdasági program ezeket a prioritásokat, az önkormányzati feladatok magas színvonalú biztosítását és a fejlesztésre elképzeléseket fogalmazta meg.

A képviselő-testület az ötéves ciklus alatt, tevékenysége és működése során mindent elkövet annak érdekében, hogy a felvázolt elképzelések megvalósuljanak. Ennek során a programban meghatározottak szerint évente költségvetési rendeletébe beépíti az adott évben megvalósításra váró fejlesztési elképzeléseit, meghatározza ezek pénzügyi kihatásait, és megjelöli a megvalósításhoz szükséges forrást. Az éves költségvetés készítésével egyidejűleg felülvizsgálja a gazdasági programját, s a bekövetkezett változásokhoz igazítva az abban foglaltakat szükség szerint módosítja.

A Gazdasági Programot széles körben ismertetni kell a lakossággal, vállalkozói és civil szférával, véleményük figyelembe vételével jelen programot a képviselő testület 2015. december 20-ig felülvizsgálja.

Záradék:

A gazdasági programot Zalalövő Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 87/2015.(V.26.) számú határozatával elfogadta.

Zalalövő, 2015. május 27.

Gáspárné Tóth Zsuzsanna

jegyző

Pintér Antal

polgármester

1. számú melléklet - Tervezett beruházások, fejlesztések ütemezése

2015. évben:

- Budafai ravatalozó átépítése, Zalamindszenti megterveztetése, engedélyeztetése
- Borostyán söröző melletti út, Csány, Kolozsvári és Háshágyi utcák felújítása
- Buszvárók korszerűsítése, cseréje
- Közvilágítás felújítása és bővítése a Zala hídtól a Jókai utcáig
- A központi temető bejáratától a ravatalozóig szakasz térkövezése
- Az ifjúsági és szabadidőpark munkáinak befejezése

2016. évben:

- Zalamindszenti ravatalozó megépítése
- Ady utca felújítása
- Önkormányzati épület hőszigetelése, nyílászárók cseréje és ügyfélbarát kialakítása
- telephely és géppark korszerűsítése a városüzemeltetéshez
- Borostyán-tó vizesblokk átépítése és a tóhoz vezető út felújítása

2017. évben:

- Rákóczi és Bajcsy utcák korszerűsítése

2015-2017 években:

- Jókai úti sportöltöző átalakítása
- Pacsa heggyen a villany- és ivóvízhálózat kiépítése

2015-2019.években:

- Közterületek parkosítása, többfunkciós turisztikai épület építése
- Szennyvíztelep korszerűsítése
- Ivóvíz hálózat korszerűsítése

2016-2019.években:

- Kerékpárutak megépítése
- Járdák felújítása és karbantartása
- Idősotthon megterveztetése és építésének elkezdése
- Önkormányzati bérlakások kialakítása a megvásárolt ingatlanokból
- Bel-és csapadékvíz elvezető rendszerek felújítása
- Parkerdő felújítása, kalandpark és tanösvény kialakítása
- Intézményeink hőszigetelése és fűtés korszerűsítése
- Borostyán-tó környékének fejlesztése